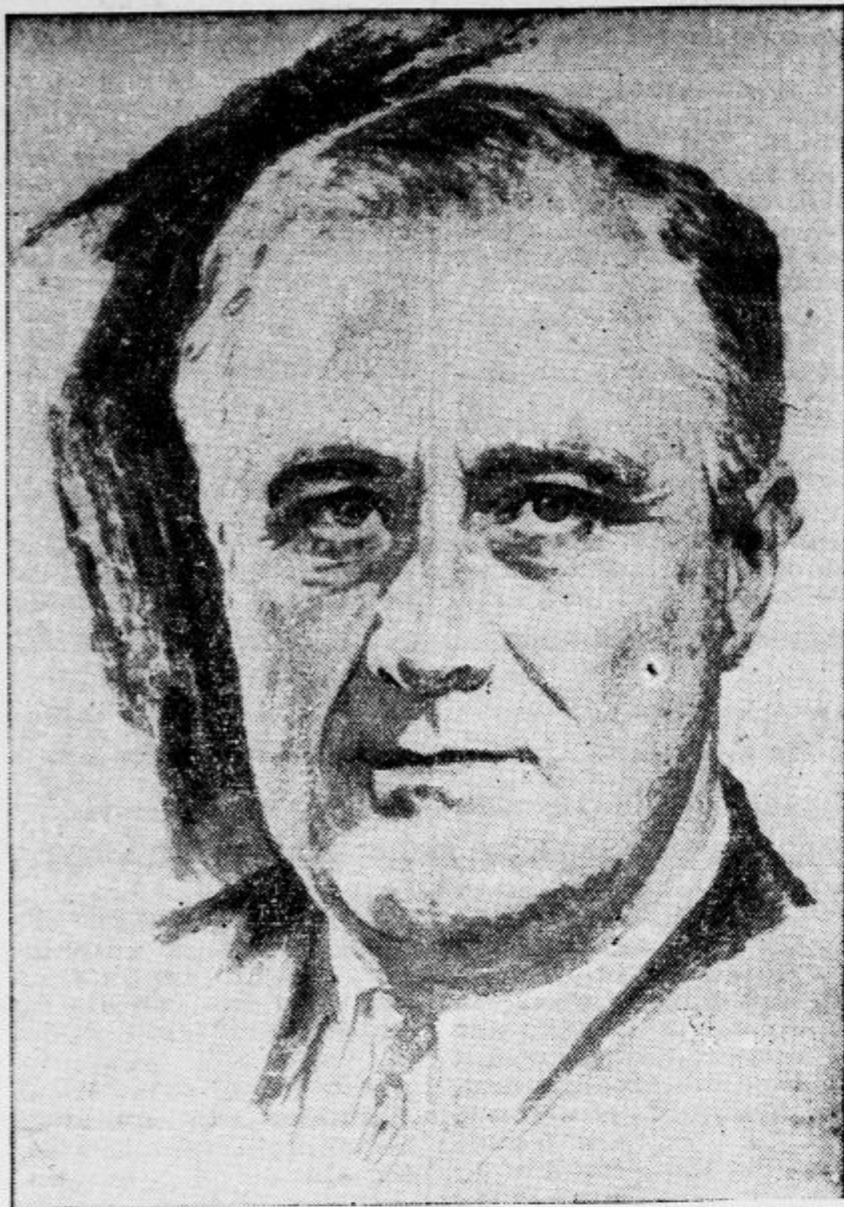

Ameriški državni predsednik Roosevelt

Je s svojimi posilnicami na vodilne evropske državne odločno posel v zmešnjavo in vsaj za trenutek dosegel, da se bodo pogajanja nadaljevala.

S tanki na Južni tečaj

Admiral Byrd se pripravlja za novo ekspedicijo — Rude, premog in zlato pod večnim antarktičnim ledovjem

Admiral Richard E. Byrd, pogumni pionir, ki se ponosa z edinstvenim rekordom, da je letel nad obema tečajema in preko Atlantskega oceana, se pripravlja na novo ekspedicijo in sicer najzanimivejšo, kar jih je bilo kdaj v Antarktidi. Strašnim viharjem na ledeni celini okrog Južnega tečaja hoče zoprti z dvema velikima tankoma, katera so začeli graditi v njegovem rojstnem kraju Bostonu. Tanka bosta imela tavalne in spalne prostore, centralno kurjavo ter prostorne laboratorije. V enem bo nameščena električna postaja, radijska postaja in priprava za sekanje ledu. Tanka bodo zgradili iz lahke kovine. Posebne priprave bodo preizkušale trdnost ledu, da se ne bosta nadadno vdrla vanj. Preko ledenih razpok bosta šla na posebnih mostih, ki jih bodo spuščali z vozila. Odpravo bosta spremljali dve letali, in sicer avtorisnega tipa.

Byrd hoče tokrat raziskati pred vsem gospodarske, industrijske možnosti Antarktide. Med svojo zadnjo odpravo je odkril tam premogovne sloje. To je dokaz, da je bilo s to celino, ki jo je danes sam led, nekako popolnoma drugače. Geologi so prepričani, da se skriva po tem ledom tudi silno bogastvo vsakovrstnih rud, verjetno je med njimi tudi zlato. Če bo Byrdova odprava ugotovila, da te rude v resnici eksistirajo, tedaj bo proučila tudi vprašanje, dali jih je vredno pridobivati.

Potovanje na Južni tečaj z velikimi, z vsem mogočim opremljenimi tanki je videti enostavna zadeva, toda Byrd ni mož, ki bi jemal karkoli za lahek načrt. Dobro pozna strašno orožje, s katerim odbija Antarktida ljudi. Dobro pozna njene brezprimernosti snežne viharje, strahotni mraz, izdajalske ledne razpoke, ki požrejo stvari in ljudi, če so ti napravili eno samo majhno napako. Le malo ljudi si predstavlja razsežnost te celine. Veljka je kakor Evropa in njena povprečna višina je sedemkrat večja nego evropska. Na dolžino, ki je večja nego od Londona do Moskve, je visoka nad 3000 m. Poedine gore so visoke 4000 in več metrov.

Admiral Byrd meni, da so dnevi polarnih ekspedicijs s sanmi na pasjo vprego minuli. Tanki in traktorji so pravi zavezniki bodočih polarnih raziskovalcev. Izkazali so se že dobro v teh prilikah, poedini poskusi so se obnesli.

Razen raziskav gospodarske narave je treba v Antarktidi opraviti seveda še mnogo drugega znanstvenega dela. Antarktične vremenske prilike so n. pr. zelo važne za vremenske razmere na vsej južni polobli, znanost pa jih doslej le malo pozna. Mož, kakršen je Byrd, ki zna svoja dejanja izvršiti z valikansko živalostjo, smotnostjo in z najboljšimi pripomočki pa bo mogoč doseči v vseh teh ozirih velike stvari.

Vozovnica za polet na Mart

Američan J. J. Paddock upa, da bo nekega dne z raketo odletel v svetovno prostornino. Njegova strast je ta, da bi bil pri vsaki stvari kot prvi človek zraven. Kot prvi zračni potnik je letel nad Grenlandsko. Rokavski preliv je preveslal s splavom, sedaj čaka na prvo vožnjo do Severnega tečaja s podmornico in zadnje dni si je pri znani Cookovi potovalni družbi zagotovil vozni listek za prvi polet z raketo na Mart. Nad 300.000 Din je plačal tu za sedež. Potovalni urad, ki mu je izdal pravilno vozovnico od Amerike do Marta in nazaj, pa si je seveda zagotovil pravico do doplačila, če bo to potovanje še dražje. Za Cooka in za Paddocka je šlo za resno pogodbo, ki se je mislila držati. Manjka samo še to, da bi se rodil inženier, ki bo zgradil prvo raketo za polet na sedno premičnico.

Oporoka na dnu morja

Potapljači, ki so preiskovali parnik »Shoulder«, parnik, ki se je 1. 1936. potopil v bližini Bermudov, so med drugim dvignili jekleno škatlo, v kateri so našli oporo nekega bankirja Kennedyja iz Baltimora. V tej oporoki je bankir odrejal, da pripade vse njegovo imetje njegovemu bratu. Vsi sorodniki so vedeli, da je v oporoki tako določil, ker pa oporoke po njegovi smrti niso mogli najti, so dedščino v znesku 2 milijonov dolarjev predali Kennedyjevemu sinu. Proti svojemu nečaku je vložil sedaj Kennedyjev brat tožbo za izročitev dedščine na podlagi oporoke, ki so našli na dnu morja.

Oče in sin sta se sešla v celici smrti

Celica smrti v kaznilnici Mokotov v Varšavi je bila pred kratkim prizorišče dramatičnega srečanja med očetom in sinom. Roparski morilec Kazimierz Mitewski je čakal tu na izvršitev smrtne kazni, ko so v kaznilnico oddali tudi njegovega sina zavoljo težkega vroma. Kaznilniško vodstvo je vlomilcu dovolilo, da se sestane z očetom. Kandidat smrti je svojega 19letnega sina nagovarjal, naj spet postane pošten človek. To nagovarjanje pa je imelo le malo uspeha, kajti mladenič je iz kaznilnice pobegnil in izvršil takoj nov vlom, pri katerem so ga ujeli. Vse kaže, da bo končal na isti način kakor oče.

General Gamelin

Šef francoskega generalnega štaba, ki je med diplomatsko akcijo za mir izvršil potrebne vojaške ukrepe, da bi ta akcija dobila svoj poudarek.

„Sprehod okoli sveta“

V London je prispel te dni danski učenjak dr. Harold Nordfort, ki je na »sprehodu okoli sveta«. V dveh letih je prepotoval 15.000 km. Na pot ga je spravila stava. Z nekaterimi prijatelji je stavil, da bo prepotoval zemljo brez vsake pare v žepu, razen tistega denarja, ki si ga bo sam po poti zaslužil. Doslej je porabil že 35 parov čevljev. Iz Londona odide kot navaden mornar v Zedinjene države, iz New Yorka bo potem peš potoval do San Franciscu, kjer se bo spet vkrcal kot mornar. Pot ga bo vodila v Tokio, Sanghaj, Irkutsk, Moskvo, Leningrad, Gdansk, Berlin, Kodanj, kjer bo njegovega potovanja konec. Potoval bo še tri leta.

Medtem ko se pogajajo za mir

Izmenjujejo v Parizu in v drugih mestih, ki jim najbolj pretijo zračni napadi, žarnice cestnih svetilk s slabotnejšimi žarnicami.

In francoska vojna oblast mobilizira dalje ter zasega zasebna motorna vozila. Slika nam kaže park rekviriranih taksijev v Vincennesu.

Britske posebnosti

Ločitvene tožbe pred vso javnostjo — „Draga moja“ po 100 funtov šterlingov.

Pred angleškimi sodišči obravnavajo tožbe za ločitev zakona, kakor znano, javno. Tu prihaja potem vse mogoče in nemogoče brez vsakega obzira na dnevni red in ker obravnavajo tudi listi vsak primer z vso obširnostjo, je vsa dežela točno poučena o zadevah vsakega moža in vsake žene, ki sta imela toliko poguma, da sta se znašla z ločitveno pravdo pred sodniki. Pogostoma mora sodnik odločiti o tragičnih, še česče pa o smešnih zadevah in tako ima prebivalstvo vedno dovolj snovi za smeh na račun ubogih ljudi, ki jim večinoma ni veselo pri srcu.

Pred kratkim je zahtevala neka dama iz Willesdedena ločitev, ker je mož zahteval od nje podpisano izjavo, da ne bo obiskovala sosedov, da ne bo govorila z nikomer na cesti in da tudi ne bo obiskala svoje matere, dokler ta ne bo umrla. Zena se je branila podpisati takšno izjavo, na kar ji je mož življenje tako grenil, da je morala zahtevati ločitev. Razprava pa zanjo ni bila posebno laskava, kajti sodnik je po svojih izsledkih menil, da je žena s svojo klepetavostjo možu dajala dovolj povoda za njegovo nenavadno zahtevo in da je bila tudi njena mati prava »taščica«. Sodnikova vprašanja so med navzočimi vzbudila toliko smeha, da sta se začela nazadnje smejati tudi mož in žena ter sta se pobotala, posebno ko je še mož izjavil, da se odpoveduje svoji zahtevi.

Tudi v zadevah, kjer gre za prelom poročne obljube, imajo sodniki pogostoma težko stališče. Na Angleškem zahteva deklet, ki jo zaročenec zapusti, lahko odškodnino od njega, ne glede na to, ali je imela kakšno resnično materialno škodo. Tu se plačuje odškodnina prav za prav za izgubljeno ljubezen in višino te ljubezni preračunajo v funte in šilinge. Posebno o raznih igralkah si pripovedujejo, da so znale tako dolgo igrati nežno zaljubljenko, dokler jim ni zaslepljeni oboževalec obljubil zakon. Potem so bile dosti manj ljubeznive in pogostoma so pripravile kavalirja do tega, da je moral obljubo prelomiti in — plačati odškodnino.

V nekaterih primerih je znašala ta odškodnina tudi 50.000 funtov šterlingov.

Zahteve za odškodnino utemeljujejo včasih na zelo svojevrsten način. Neka gospodinja Zayanova je zahtevala od »nezvestega« zaročenca 463 funtov odškodnine, in sicer 63 funtov za izdatke, ki jih je imela, 400 funtov pa za »moralno« škodo. To vso to je prejela v celoti, čeprav bi gotovo ne mogla pojasniti, zakaj ji je bila naklonjenost njenega zaročenca vredna baš 400 funtov in ne 350 ali 450.

Neka miss Mary Sylonova je opravila stvar bolj sistematično. Svoje zahteve je naslonila na zaljubljene besede v pisnih svojega bivšega zaročenca. Te zaljubljene besede, ki jih je v pisnih iz prvega časa za-

roke kar mrgolelo, je skrbno podčrtala, za vsak »my dear« je zahtevala potem 100 funtov, za »my darling« 150 funtov, za »my sweetheart« 200 funtov itd. Predložila je skupaj 60 pisem, tako prisrčnih pisem, da je moral nesrečni pisec plačati zanjo 10.000 funtov odškodnine...

Sir Horace Wilson

zupnik angleškega ministrskega predstavnika, ima vevlačno vlogo med Chamberlainovimi akcijami, da se prepreči vojna.

A NEKDOTA

Walter Page, poznejši poslanec Zedinjenih držav, je bil prej glavni urednik časopisa »World, s Work«. Kakor vsi uredniki, če moral vsak dan vračati rokopise, ki so mu jih pošiljali. Neka dama mu je pisala: »Vrnili ste mi novelo, ne da bi jo prebrali. Strani 12. in 18. so bile zalepljene — in tako sem jih dobila nazaj! Vi ste prostotška duša, kajti dolžni bi bili vse prebrati, preden mi stvar vrnete kot neuporabno.«

Page je odgovoril: »Gospa, če odprem pri zajtrku jajce, mi ni potrebno, da bi ga vsega pojedel, če se naj prepičam, da je gnolot.«

VSAM DAN ENA

»Res, pravkar sem se spomnila, da moram k frizerju!«

(B. T.)

Neznano ljudstvo na Papui

Ljudje, ki ne poznajo kovinskega orodja in orožja

V Sydney v Avstraliji se je vrnil John Hides, ki je 1. 1935. odšel na Papuo (Novo Gvinejo) kot uradnik britske kolonialne uprave in se je pozneje posvetil etnološkim študijam. Pred nekoliko meseci se je iz Porta Moresbyja odpravil na potovanje v notranjost dežele. Spremljali so ga seržant O'Malley in policisti kolonialne uprave. Odprava je morala premagati hude težave. Samo za prehod preko 2000 m visoke gorovja je potrebovala štiri tedne. Ko so po mnogih naporih dospeli preko gorovja, so prišli v mično dolino, ki jo obroblijo valoviti griči in jo napaja srebrna rečica.

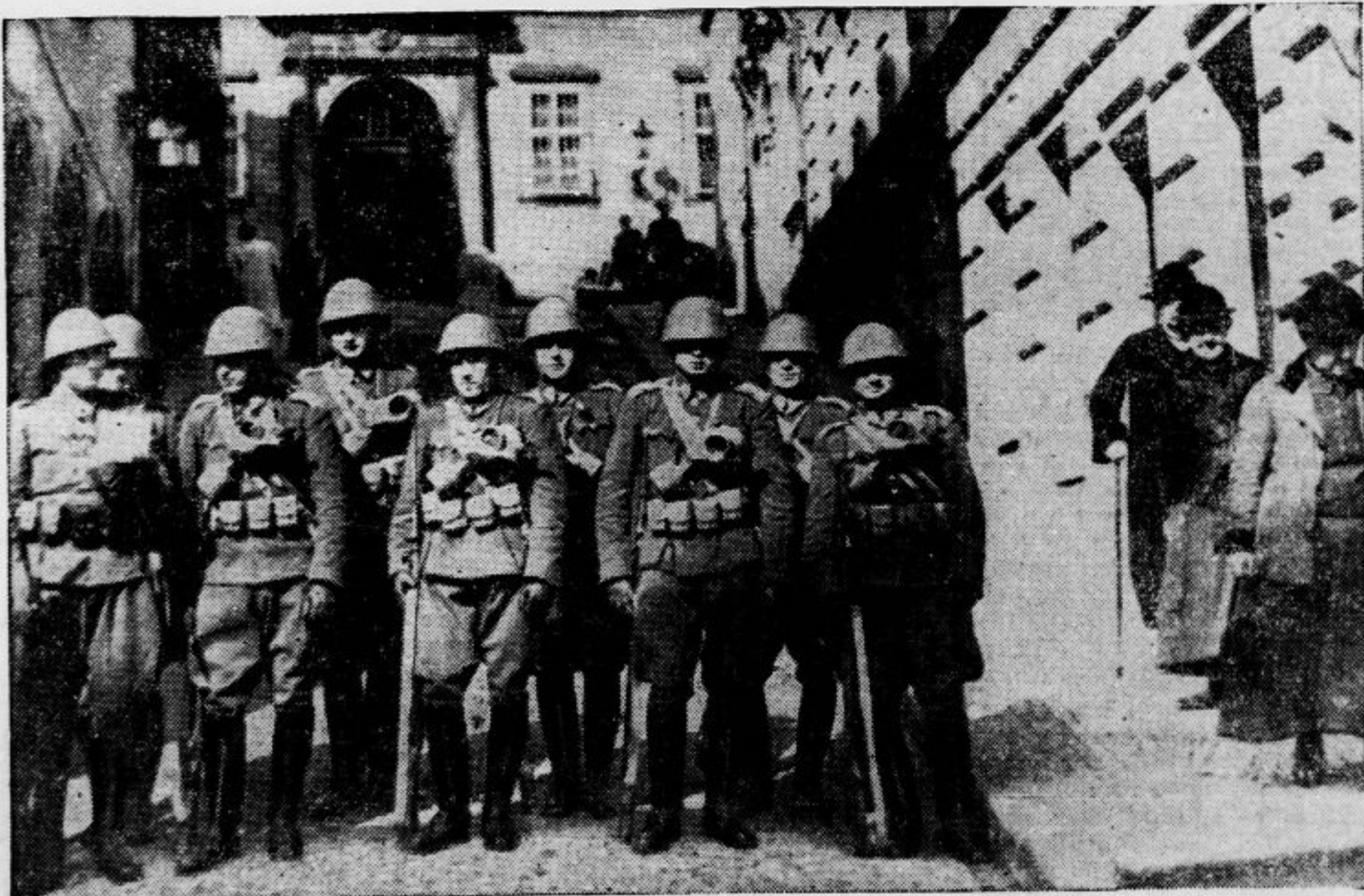
V tej lepi dolini živi majhno ljudstvo, ki je naseljeno v več vaseh ob reki. Ti domačini se razlikujejo znatno od drugih Papuancev. Koža jim je svetlo rjava. Po

kulturi živijo še v pravi kameni dobi. Kovinsko orožje in orodje ekspedicije je zbuvalo med njimi veliko zanimanja. Sprva so bili zelo boječi, potem so se pa pokazali zelo gostoljubni in ekspedicija je ostala dva meseca med njimi.

Hides meni, da so Tarifurorci, kakor imenujejo ti domačini sami sebe, arijskega izvora. Pred stoletji jih je moralo zanesiti sem. Ves čas so živeli ločeno od vsega sveta. Po vsej priliki so malajskega izvora. V znanstvenih krogih je Hidesovo poročilo zbudilo veliko zanimanja in mislijo, da bi v notranjosti skrivnostnega otoka našli še kako drugo, doslej neznano ljudstvo.

Pol stoletja že deluje CMD, darujmo še za pol stoletja!

V Pragi mir in odločnost

Nobene manifestacije in demonstracije ne razkazujejo odločne volje češkoslovaškega ljudstva, da si ohrani samostojnost. Vseposvobodni disciplin in red, ki odlikujeta bratsko ljudstvo v teh težkih dneh. Tako je bila tudi postavitev vojaškega postojništva v Pragi samo formalnega značaja.

